

Europese betalingsbevelprocedure

Serie casussen¹

Professor Xandra Kramer, Erasmus Universiteit Rotterdam

Inhoudsopgave

Vragen bij Casus I.....	2
Antwoorden Casus I.....	4
Casus II	11
Vragen bij Casus II	11
Antwoorden Casus II	13
Advies voor methodiek.....	16
Onderwijsdoelen en aanpak	16
Materialen	16

Met steun van het financieringsprogramma voor Justitie 2014-2020 van de Europese Unie.

¹ Ontwikkeld in het kader van het project "Beter toepassing van Europese grensoverschrijdende procedures: juridische en taaltraining voor medewerkers van gerechtelijke instanties in Europa", Subsidieovereenkomst nummer: 806998.

Casus I

OneWeb GmbH is een in Innsbruck (Oostenrijk) gevestigde aanbieder van internetdiensten, waaronder webhosting, cloudopslag en webonderhoud. OneWeb biedt een scala aan internetdiensten voor zowel ondernemingen als consumenten, maar vooral voor het kleinbedrijf. In december 2018 heeft zij een overeenkomst gesloten met Galicia Turismo LLC, een klein toeristenbureau in Vigo, Spanje.

De overeenkomst is gesloten via de website van OneWeb, waarop zij haar diensten aanprijst en de mogelijkheid biedt om online overeenkomsten te sluiten. Om de overeenkomst te sluiten moet op een vakje 'akkoord met de voorwaarden' worden geklikt, dat ook een hyperlink bevat naar de algemene voorwaarden voor de dienstverlening. In de voorwaarden is onder meer bepaald: *'In geval van een geschil als gevolg van of in verband met deze overeenkomst is de rechter te Innsbruck (Oostenrijk) bij uitsluiting bevoegd.'*

Omdat Galicia Turismo, ondanks een aantal herinneringen, twee openstaande facturen (voor een totaalbedrag van € 4.979,-) onbetaald laat, besluit OneWeb de overeenkomst te beëindigen, waarvan zij Galicia Turismo op de hoogte stelt. OneWeb vordert het genoemde bedrag van de facturen, alsmede een bedrag van € 1.500,- als beëindigingsvergoeding, zoals vastgesteld in de overeenkomst. Daarnaast vraagt zij een kostenveroordeling.

Vragen bij Casus I

1. Welke Europese procedures staan er open voor grensoverschrijdende geldvorderingen?
2. a) Welke procedure is in deze zaak het meest geschikt? Besteed in uw antwoord aandacht aan het toepassingsgebied van de Europese betalingsbevelprocedure.
b) Zou OneWeb gebruik kunnen maken van de Europese procedure voor geringe vorderingen om schadevergoeding te vorderen voor gederfde winst nu zij de overeenkomst heeft moeten beëindigen?
c) Stel dat OneWeb een procedure begint in Oostenrijk en gebruik wil maken van de Oostenrijkse *Mahnverfahren*, een nationale incassoprocedure. Kan dat?
d) Wat zijn de belangrijkste verschillen als de Europese betalingsbevelprocedure wordt gevolgd ten opzichte van een nationale procedure?
e) Zou de Europese betalingsbevelprocedure beschikbaar zijn geweest als OneWeb in Zwitserland gevestigd zou zijn, aangenomen dat alle andere feiten van de zaak, waaronder de forumkeuze, gelijk blijven?
3. Als we teruggaan naar het oorspronkelijke scenario, en aannemen dat OneWeb een Europees betalingsbevel wil vorderen, welke rechter is dan bevoegd om kennis te nemen van die vordering?

Opdracht: Welke lidstaten hebben de behandeling van de Europese betalingsbevelprocedure in een of meer specifieke gerechten geconcentreerd?

4. Heeft OneWeb vertegenwoordiging in rechte nodig om een Europees betalingsbevel te kunnen vorderen?
5. Stel dat OneWeb haar verzoek indient bij de Oostenrijkse rechter. Hoe moet het verzoek dan worden ingediend en, meer in het bijzonder, kan dat ook digitaal?
6. Moet OneWeb in haar verzoek:
 - a) de grondslag van de rechtsvordering specificeren?
 - b) de kosten en rente die zij vordert specificeren?
 - c) ondersteunend bewijs aanhechten?
7. Kan de Oostenrijkse rechter informatie verlangen met betrekking tot de vordering op basis van Oostenrijks recht?
8. Moet de rechter of een andere bevoegde autoriteit het Verzoekformulier A aan Galicia Turismo betekenen?
9. Kan de rechter het verzoek afwijzen als er informatie in het verzoekformulier ontbreekt met betrekking tot de grondslag van de rechtsvordering of een beschrijving van het bewijs?

Alternatief scenario: Stel dat de overeenkomst was afgesloten met mevrouw Gonzalez, een consument woonachtig te Vigo (Spanje), voor hosting en onderhoud van een persoonlijke website.

10. Moet de rechter dan onderzoeken of de boete van € 1.500,- wegens te late betaling onredelijk is - gezien de relatief lage waarde van de overeenkomst - in de zin van Richtlijn oneerlijke bedingen?

Antwoorden Casus I

1. Welke Europese procedures staan er open voor grensoverschrijdende geldvorderingen? Dit zijn de Europese betalingsbevelprocedure (Verordening nr. 1896/2006) en de Europese procedure voor geringe vorderingen (Verordening nr. 861/2007), gewijzigd bij 2015/2421. Bij de laatste verordening, die op 14 juli 2017 in werking is getreden, zijn zowel art. 17 als art. 30 en 31 van de Verordening betreffende de EBB gewijzigd. Deze procedures zijn bedoeld om gerechtelijke procedures te vereenvoudigen en te bespoedigen en de kosten van verhaal van geringe vorderingen of niet-betwiste zaken terug te dringen. Verder is hierbij de verklaring van uitvoerbaarheid (het exequatur) afgeschaft (zie art. 1 EBB en ESCP). Beide staan open voor het verhalen van grensoverschrijdende vorderingen in burgerlijke en handelszaken en bieden een alternatief voor de beschikbare nationale procedures (zie art. 1, 2 en 3 EBB en ESCP). Dit is een handelszaak, die dus niet is uitgesloten van het toepassingsgebied (art. 2 lid 2). De twee belangrijkste verschillen zijn als volgt:

(1) In de EBB geldt geen financiële limiet. De ESCP bevat wel een financiële limiet - namelijk € 5.000,- (art. 2 lid 1 ESCP) => daardoor zou deze procedure in beginsel niet kunnen worden gevolgd voor deze vordering.

(2) De EBB staat uitsluitend open voor niet-betwiste geldvorderingen (art. 1 EBB). De ESCP geldt voor zowel betwiste als niet-betwiste vorderingen.

Een wizard waarmee kan worden bepaald welke procedures beschikbaar zijn, is te vinden op het e-justitieportaal, zie https://e-justice.europa.eu/content_dynamic_forms-155-en.do.

De regels van de verordening zijn bindend en er mogen geen strengere eisen worden opgelegd op grond van nationaal recht, zie Zaak C-215/11, *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794, in verband met de EBB (maar hetzelfde geldt voor de ESCP). Nationaal recht speelt wel een rol waar de ESCP of de EBB geen regels stellen, zie art. 26 EBB en art. 19 ESCP.

Een derde uniforme Europese procedure is de procedure betreffende het Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen (EAPO), welke procedure het mogelijk maakt om bewarende maatregelen op te leggen (beslag op bankrekeningen) ter waarborging van de tenuitvoerlegging.

2. a) Welke procedure is in deze zaak het meest geschikt? Het totaal gevorderde bedrag is € 6.479,-, exclusief kosten en rente. Dit zou in beginsel betekenen dat deze vordering niet in aanmerking komt voor de Europese procedure voor geringe vorderingen, die geldt voor vorderingen met een waarde van maximaal € 5.000,-, alle rente, kosten en uitgaven niet meegerekend, op het tijdstip dat het vorderingsformulier door het bevoegde gerecht wordt ontvangen (art. 2 ESCP). OneWeb zou kunnen besluiten de vordering met betrekking tot de contractuele boete van € 1.500,- achterwege te laten, zodat de vordering onder het maximumbedrag voor de Europese procedure voor geringe vorderingen valt.

Een betere optie is echter om gebruik te maken van de Europese betalingsbevelprocedure, hoewel die optie alleen werkt als Galicia Turismo de vordering niet betwist door het indienen van een verweerschrift in overeenstemming met art. 16 EBB.

Toepassingsgebied

Voor het toepassingsgebied van de EBB-verordening moet rekening worden gehouden met de volgende punten.

Op basis van art. 2, 3 en 4 van de verordening zijn de volgende elementen van belang:

- Art. 2 lid 1: Deze verordening is, **in grensoverschrijdende zaken**, van toepassing in **burgerlijke en handelszaken**, ongeacht de aard van het gerecht. Zij heeft in het bijzonder geen betrekking op fiscale zaken, douanezaken en bestuursrechtelijke zaken, of op de aansprakelijkheid van de staat wegens handelingen of omissies bij de uitoefening van het staatsgezag (“*acta jure imperii*”).
- Art. 2 lid 2 vermeldt uitzonderingen op het toepassingsgebied.

Burgerlijke en handelszaken: Dit concept moet autonoom worden uitgelegd in overeenstemming met de jurisprudentie van het HvJ EU (zie Zaak C-29/76, *LTU v Eurocontrol*, ECLI:EU:C:1976:137 en recenter Zaak C-551/15, *Pula Parking d.o.o. v Sven Klaus Tederahn*, ECLI:EU:C:2017:193). In deze zaak bestaat er geen twijfel over de vraag of dit een handelszaak is. Daarnaast is geen van de uitzonderingen van art. 2 lid 2 van toepassing in deze zaak. Dit is een gewone dienstverleningsovereenkomst tussen twee zakelijke partijen.

Grensoverschrijdende zaken: dit begrip wordt nader gedefinieerd in art. 3 dat luidt: "In deze verordening wordt onder grensoverschrijdende zaak verstaan, een zaak waarin ten minste een van de partijen haar woonplaats of haar gewone verblijfplaats heeft in een andere lidstaat dan de lidstaat van het aangezochte gerecht." De woonplaats wordt bepaald overeenkomstig (thans) art. 62 en 63 Brussel I bis (nr. 1215/2012) (lid 2: de oorspronkelijke tekst verwijst naar de oude verordening, art. 50 en 60 van Verordening 44/2001). Het grensoverschrijdende karakter van een zaak wordt bepaald naar het tijdstip waarop het verzoek om een EBB wordt ingediend (lid 3). In deze zaak is aan deze voorwaarde voldaan, aangezien partijen gevestigd zijn in verschillende landen (Oostenrijk en Spanje), hetgeen inhoudt dat de bevoegde rechter - te bepalen op basis van Brussel I bis - een andere rechter zal zijn dan de rechter in de woon- of verblijfplaats van een van hen.

Temporele en geografische werkingssfeer: De verordening is van toepassing sinds 12 december 2008 voor vorderingen die na die datum zijn ingediend (art. 33 EBB). De verordening is per 14 juli 2017 enigszins gewijzigd (bij Verordening nr. 2015/2421). De wijzigingen betreffen uitsluitend art. 17 en art. 30 en 31 van de EBB-verordening. De verordening is niet van toepassing in Denemarken (overweging nr. 32). Denemarken worden niet geacht een lidstaat te zijn in het kader van de verordening, zie art. 3 lid 1.

Geldvorderingen: Art. 4 bepaalt dat het moet gaan om een liquide geldvordering voor een specifiek bedrag dat opeisbaar is op het tijdstip waarop het verzoek wordt ingediend. In deze zaak is aan deze voorwaarde voldaan: de vordering betreft een specifiek bedrag dat opeisbaar is. Gevorderde kosten en rente moeten in het Verzoekformulier A worden gespecificeerd.

b) Zou OneWeb gebruik kunnen maken van de Europese procedure voor geringe vorderingen om schadevergoeding te vorderen voor gedeerde winst nu zij de overeenkomst heeft moeten beëindigen? In beginsel kan OneWeb elk bedrag vorderen dat betrekking heeft op de vordering, aangezien er geen drempel geldt. Het verzoekformulier A bevat een apart onderdeel voor contractuele sancties (zie onderdeel 8 van het formulier). De hoofdvordering moet worden opgenomen in onderdeel 6 van de vordering. Men kan zich afvragen of gedeerde winst voldoende specifiek is, en in elk geval moet het bedrag worden gespecificeerd, onder vermelding van de reden (verzuim tot betaling van de hoofdvordering). De contractuele sanctie in onderdeel 8 zou de boete van € 1.500,- omvatten die in de overeenkomst is opgenomen voor het geval dat beëindiging gerechtvaardigd is op grond van tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst - de verplichting tot betaling voor de diensten - door Galicia Turismo. Het is niet te verwachten dat de gedeerde winst als zodanig kan worden aangemerkt. Hoewel de toetsing door de rechter tamelijk marginaal is, geldt dat de vordering, als een deel daarvan buiten de werkingssfeer valt of anderszins een deel daarvan kennelijk ongegrond lijkt, moet worden afgewezen op grond van artikel 8 jo. artikel 11.

c) Stel dat OneWeb een procedure begint in Oostenrijk en gebruik wil maken van de Oostenrijkse *Mahnverfahren*, een nationale incassoprocedure. Kan dat? De EBB is een facultatieve procedure (net als de ESCP). Dit heeft te maken met de beginselen van evenredigheid en subsidiariteit van het EU-recht. Artikel 1 lid 2 verwijst specifiek naar nationale procedures voor vorderingen in de zin van artikel 4. Ook in overweging 10 wordt toegelicht dat de verordening dient als alternatief voor nationale procedures en dat deze verordening derhalve noch tot vervanging, noch tot harmonisatie van de bestaande nationale procedures strekt. OneWeb zou dan ook nog steeds een bevel kunnen vorderen op grond van de Oostenrijkse *Mahnverfahren* (of andere nationale procedure). Bijvoorbeeld om redenen van bekendheid met deze procedure of andere eigenschappen die de nationale procedure aantrekkelijker maken. Daartoe moet de Oostenrijkse rechter internationale rechtsbevoegdheid hebben. Dit zou geen probleem moeten zijn, gezien de forumkeuze en artikel 25 Brussel I bis. Enige informatie over het nationale rechtssysteem en de gerechten in Oostenrijk is te vinden op het e-justitieportaal: https://e-justice.europa.eu/content_judicial_systems_in_member_states-16-at-en.do?member=1.

d) Wat zijn de belangrijkste verschillen als de Europese betalingsbevelprocedure wordt gevolgd ten opzichte van een nationale procedure? Dit hangt af van de modaliteiten van de nationale procedure, maar uit perspectief van grensoverschrijdende procesvoering in de EU kunnen voordelen van de EBB zijn: de eenvoud en uniformiteit van deze procedure in de gehele EU, de beschikbaarheid van de formulieren in alle EU-talen, regels omtrent betekening, vertalingen en tenuitvoerlegging, en de volledige afschaffing van het exequatur. Voor een nationale procedure in een grensoverschrijdende zaak gelden de regels van de Betekeningsverordening en die van Brussel I bis. Voor wat betreft tenuitvoerlegging heeft Brussel I bis meer gronden voor weigering aangehouden, zie artikel 45 daarvan en zie artikel 22 EBB (uitsluitend onverenigbaarheid).

e) **Zou de Europese betalingsbevelprocedure beschikbaar zijn geweest als OneWeb in Zwitserland gevestigd zou zijn, aangenomen dat alle andere feiten van de zaak, waaronder de forumkeuze, gelijk blijven?** Het feit dat Zwitserland geen lidstaat is, staat de toepasselijkheid van deze verordening als zodanig niet in de weg. Aan het vereiste dat het gaat om een grensoverschrijdende zaak is voldaan. Als een keuze wordt gemaakt voor de Oostenrijkse rechter (in welk geval Brussel I bis bepaalt dat deze rechter bevoegd is), terwijl Galicia Turismo gevestigd is in Spanje, bepaalt artikel 3 dat het hier gaat om een grensoverschrijdende zaak. Zie in dit verband ook Zaak C-627/17, *ZSE Energia a.s. v RG*, ECLI:EU:C:2018:941 (onder ‘partijen’ vallen uitsluitend diegenen die betrokken zijn als verzoeker en verweerder, en geen derden, en deze moeten gevestigd zijn in een andere lidstaat dan die van het aangezochte gerecht). Onder verwijzing naar Zaak C-412/98, *Group Josi*, ECLI:EU:C:2000:399, is duidelijk dat, in het kader van Brussel I bis, de woonplaats van de eiser niet van belang is.

3. Als we teruggaan naar het oorspronkelijke scenario, en aannemen dat OneWeb een Europees betalingsbevel wil vorderen, welke rechter is dan bevoegd om kennis te nemen van die vordering? Art. 6 lid 1 EBB verwijst naar Brussel I (deze verwijzing moet worden opgevat als een verwijzing naar de meest recente versie, Brussel I bis, Verordening nr. 1215/2012). Lid 2 betreft consumentenvorderingen en is hier niet van belang. Ook Verzoekformulier A verwijst naar deze verordening. De meest recente formulieren, met de wijzigingen daarin als gevolg van verordening 2015/2421, zijn te vinden op het e-justitieportaal: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order_forms-156-en.do. Onderdeel 3 betreft de gronden voor de bevoegdheid. Nr. 12 daarvan verwijst naar de keuze van het gerecht. In deze zaak bevat de overeenkomst een forumkeuze. Dit is geregeld in art. 25 Brussel I bis. De keuze wordt gemaakt in de overeenkomst en een elektronische overeenkomst wordt beschouwd als een schriftelijke overeenkomst (art. 25 lid 1 onder a jo. lid 2). Dit is aan te merken als een elektronische mededeling waardoor de overeenkomst duurzaam geregistreerd wordt (in Zaak C-322/14, *Jaouad El Majdoub v CarsOnTheWeb*, ECLI:EU:C:2015:334, heeft het HvJ EU dit bevestigd, mits daarop kan worden geklikt en deze kan worden gedownload en opgeslagen). Als gevolg hiervan is de rechter in Oostenrijk, en meer in het bijzonder in Innsbruck, bevoegd. De lidstaten mogen echter een specifiek gerecht aanwijzen en Oostenrijk heeft dit gedaan. De informatie in overeenstemming met artikel 29 is te vinden op: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-at-en.do?member=1

Artikel 29 lid 1 onder a - bevoegde gerechten

Voor verzoeken om uitvaardiging van een Europees betalingsbevel is uitsluitend de Handelsrechtbank te Wenen bevoegd (§ 252 lid 2 van het Oostenrijkse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Opdracht: Welke lidstaten hebben de behandeling van de Europese betalingsbevelprocedure in een of meer specifieke gerechten geconcentreerd?

=> Gebruik het e-justitieportaal https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-en.do en zoek op lidstaat. *Het kan interessant zijn om te bespreken waarom lidstaten hebben besloten om dit te doen, bijvoorbeeld efficiëntie, een gerecht met specifieke deskundigheid op het gebied van de behandeling van internationale zaken, omdat dit samenvalt met de bevoegdheid in de nationale betalingsbevelprocedure.*

4. Heeft OneWeb vertegenwoordiging in rechte nodig om een Europees betalingsbevel te kunnen vorderen? Een van de kenmerken van de EBB is dat er geen vertegenwoordiging in rechte nodig is, ongeacht de waarde van de vordering die ten grondslag ligt aan het verzoek om een betalingsbevel. Zie in dit verband art. 24 EBB. Dit geldt ongeacht wat voorgeschreven zou zijn op grond van de nationale burgerlijke procesregels in dat geval, zodat in die zin de regels betreffende vertegenwoordiging in rechte worden geharmoniseerd door de EBB (hetzelfde geldt voor de ESCP). De reden dat er geen vertegenwoordiging in rechte vereist is, is om kosten te besparen en de toegang te vereenvoudigen. De standaardformulieren, informatie-elementen, de handvatten die het e-justitieportaal aanreikt, waaronder dynamische formulieren die online kunnen worden ingevuld, moeten de gebruiker leiden. Daarnaast is er op het e-justitieportaal een Praktische Handleiding beschikbaar, https://e-justice.europa.eu/content_order_for_payment_procedures-41-en.do.

5. Stel dat OneWeb haar verzoek indient bij de Oostenrijkse rechter. Hoe moet het verzoek dan worden ingediend en, meer in het bijzonder, kan dat ook digitaal?

Art. 7 lid 1 EBB schrijft het gebruik voor van Verzoekformulier A (Bijlage I). In art. 7 lid 2 is de informatie vermeld die moet worden opgenomen (ook hierbij is het Formulier de leidraad). Volgens art. 7 lid 5 wordt het verzoek ingediend op papieren drager of via elk ander communicatiemiddel dat door de lidstaat van oorsprong wordt aanvaard en dat bij het gerecht van oorsprong beschikbaar is. Het gebruik van elektronische communicatie wordt in de Europese procedures gestimuleerd. De Richtlijn betreffende elektronische handtekeningen is van toepassing, tenzij er een nationaal identificatiesysteem is (lid 6). De EBB verplicht lidstaten niet om elektronische indiening van de vordering mogelijk te maken (aangezien dit verweven is met het rechtssysteem en de technologische ontwikkeling). De lidstaten moeten kenbaar maken welke middelen beschikbaar zijn (art. 7 lid 6, art. 29 lid 1 onder c) en de Commissie maakt deze informatie openbaar (art. 29 lid 2).

Als we kijken naar het e-justitieportaal, op https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-at-en.do?member=1, dan blijkt dat voor Oostenrijk de volgende informatie beschikbaar is:

Artikel 29 lid 1 onder c - Communicatiemiddelen

Stukken in de Europese betalingsbevelprocedure kunnen op papieren drager of langs elektronische weg worden ingediend via WebERV (elektronische rechtspraak via het web). In

beginsel staat WebERV open voor alle natuurlijke en rechtspersonen. De technische randvoorwaarden in dit verband zijn speciale software en het bestaan van een verzendende instantie. Een overzicht van de huidige verzendende instanties is te vinden op <http://www.edikte.justiz.gv.at/edikte/km/kmhlp05.nsf/all/erv>.

Het is niet mogelijk om stukken in te dienen per fax of per e-mail.

6. Moet OneWeb in haar verzoek:

a) de grondslag van de rechtsvordering specificeren? Ja, zie art. 7 lid 2 onder d. Hierbij dient een beschrijving te worden gegeven van de omstandigheden die worden ingeroepen als grondslag voor de vorderingen met betrekking tot de geëiste rente. Zie ook onderdeel 6 van het Verzoekformulier.

b) de kosten en rente die zij vordert specificeren? Ja, zie art. 7 lid 2 onder b en c, alsmede onderdeel 7 en 9 van het Verzoekformulier.

c) ondersteunend bewijs aanhechten? Het Verzoekformulier biedt een beschrijving van het bewijs, zie art. 7 lid 2 onder e en onderdeel 10 van het Verzoekformulier (schriftelijk bewijs, getuigenbewijs, deskundigenbewijs, inspectie of andere, nader te specificeren). Bewijs hoeft niet te worden aangehecht.

Op grond van artikel 11 lid 1 geldt dat, als (b) de vordering kennelijk ongegrond is of (c) de eiser geen antwoord toezendt ter aanvulling of correctie van het formulier als het bewijsonderdeel niet is ingevuld, het gerecht het verzoek afwijst.

7. Kan de Oostenrijkse rechter informatie verlangen met betrekking tot de vordering op basis van Oostenrijks recht? Nee, dit is niet toegestaan, behoudens voor zover is vereist op grond van art. 7 EBB. Deze bepaling is uitputtend en er kunnen geen andere voorschriften worden afgeleid uit Oostenrijks recht. Zie Zaak C-215/11 *Iwona Szyrocka v SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794, waarin het HvJ EU oordeelt dat art. 7 "aldus moet worden uitgelegd dat het de voorwaarden waaraan het verzoek om een Europees betalingsbevel moet voldoen, uitputtend regelt." In deze zaak heeft de Poolse rechter opgemerkt dat de eiser had verzuimd de waarde van de materie van het geschil, uitgedrukt in Poolse valuta, te specificeren, hetgeen vereist is op grond van Pools recht ten behoeve van de berekening van het griffierecht voor uitvaardiging van het verzoek. Dit was geen geldig voorschrift op grond van de EBB.

8. Kan de rechter het verzoek afwijzen als er informatie ontbreekt in het verzoekformulier met betrekking tot de grondslag van de rechtsvordering of een beschrijving van het bewijs? Ja, dat kan, aangezien deze informatie vereist is op grond van art. 7. Volgens art. 9 moet de eiser wel de gelegenheid worden geboden om het verzoek aan te vullen of te corrigeren. Daartoe hanteert het gerecht Formulier B (Bijlage II). In de praktijk komt het voor dat er informelere manieren worden gehanteerd om eenvoudige ontbrekende informatie te verkrijgen, zoals telefonisch of per e-mail. Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de doelstellingen van de verordening. Het gerecht moet een passende termijn stellen waarbinnen het verzoek moet worden aangevuld of gecorrigeerd, zie art. 9 lid 2.

Alleen als de vordering kennelijk ongegrond is of het verzoek niet-ontvankelijk is, kan de rechter het verzoek afwijzen.

9. Moet de rechter of een andere bevoegde autoriteit het Verzoekformulier A aan Galicia Turismo betekenen? Nee, de EBB is een eenzijdige procedure. Na behandeling van het verzoek in overeenstemming met art. 8 - met name voor wat betreft de vereisten met betrekking tot de reikwijdte, bevoegdheid en de vereiste informatie als bedoeld in art. 2, 3, 4, 6 en 7 - dient de EBB te worden uitgevaardigd. Zie ook artikel 12. De EBB zelf moet wel worden betekend in overeenstemming met art. 13 t/m 15. Daarmee gaat de termijn voor verweer tegen de EBB in.

10. Moet de rechter onderzoeken of de boete van € 1.500,- wegens te late betaling onredelijk is - gezien de relatief lage waarde van de overeenkomst - in de zin van Richtlijn oneerlijke bedingen? In het algemeen geldt dat art. 8 inzake de behandeling van het verzoek primair vereist dat wordt gekeken naar de formele voorwaarden, zie vorige vraag. Daarnaast moet het gerecht echter ook beoordelen of de vordering gegrond lijkt. Het onderdeel betreffende de contractuele sanctie dat door de eiser als zodanig wordt ingediend kan aanleiding geven tot een onderzoek. De jurisprudentie van het HvJ EU inzake de Richtlijn oneerlijke bedingen maakt duidelijk dat een en ander ambtshalve moet worden beoordeeld. Hier doet zich een spanningsveld voor omdat, zoals art. 8 bepaalt, de behandeling van de EBB geautomatiseerd kan plaatsvinden en in sommige lidstaten elektronisch wordt verwerkt of er geen rechter aan te pas komt. In *Zaak C-618/10, Banco Español de Crédito*, EU:C:2012:349, moet het HvJ EU een (mogelijk oneerlijke) clause beoordelen in een consumentencontract in verband met een nationale betalingsbevelprocedure. De verwijzende rechter had ook de positie op grond van de EBB opgeworpen, maar omdat het ging om een nationale zaak heeft het HvJ EU deze vraag niet beantwoord. In verband met de nationale procedure oordeelde het HvJ EU dat de rechter (of de griffier) de eerlijkheid van een consumentenclausule ambtshalve moest kunnen beoordelen alvorens het betalingsbevel af te geven. Dit zal naar alle waarschijnlijkheid ook voor de EBB gelden. Dit kan wellicht aan de hand van art. 10 EBB betreffende wijziging van het verzoek, met gebruikmaking van Formulier C (Bijlage III). Het gerecht kan de eiser vragen het verzoek aan te passen met betrekking tot dit onderdeel van de vordering.

Casus II

De in Praag (Tsjechië) gevestigde onderneming Pragoboard s.r.o. produceert en verkoopt elektronica aan winkeliers in heel Europa. In 2017 gaat zij een overeenkomst aan met het in Rotterdam gevestigde Electromasters BV voor de verkoop van een bepaalde hoeveelheid elektronica eens per drie maanden. In de overeenkomst is bepaald dat de elektronica moet worden afgeleverd in Rotterdam. De overeenkomst bevat een forumkeuze waarbij de rechter te Praag bij uitsluiting bevoegd is om kennis te nemen van eventuele geschillen als gevolg van of in verband met de overeenkomst.

Begin oktober 2018 merkt Pragoboard dat de laatste drie facturen, voor een totaalbedrag van € 854.799,20, nog niet betaald zijn. Een herinnering per e-mail voor betaling van de eerste factuur was al een maand eerder verzonden, maar Electromasters heeft daarop niet gereageerd. Pragoboard stuurt Electromasters een herinnering voor alle drie de facturen. Een maand later antwoordt Electromasters dat er wat problemen waren geweest bij de betaling van facturen als gevolg van een nieuw administratiesysteem, maar dat twee facturen vóór het eind van het jaar zullen worden betaald, en de derde in januari. Eind januari zijn alle facturen echter nog steeds onbetaald en Pragoboard annuleert de levering die voor januari gepland stond. Zij stuurt Electromasters nogmaals een herinnering en waarschuwt dat zij de overeenkomst zal ontbinden en contractuele rente en kosten in rekening zal brengen als de drie facturen niet uiterlijk 28 februari 2019 betaald zijn.

Op die datum zijn de facturen nog steeds niet betaald en Pragoboard schakelt een advocaat in om gerechtelijke stappen te nemen. De advocaat adviseert om de Europese betalingsbevelprocedure te volgen. Op 1 april 2019 wordt het verzoek om een Europees betalingsbevel ingediend bij de bevoegde rechtbank te Praag. Het verzoek betreft een bedrag van € 854.799,20 voor de facturen, vermeerderd met € 3.567,59 aan rente en € 3.945,25 aan gerechtelijke kosten, waaronder het griffierecht, het honorarium van de advocaat en kosten van vertalingen.

Vragen bij Casus II

1. Stel dat het volledige Verzoekformulier op 1 april 2019 wordt ingediend.
 - a) Wanneer moet de rechter dan uiterlijk het Europees betalingsbevel uitvaardigen?
 - b) Zou het Europees betalingsbevel nog steeds rechtsgeldig zijn als het na die datum wordt uitgevaardigd?
 - c) Hoe moet het Europees betalingsbevel worden uitgevaardigd?
 - d) Wat moet de rechter doen na uitvaardiging van het bevel?

2. Stel dat Electromasters verweer wil aantekenen tegen het Europees betalingsbevel.
 - a) Binnen welke termijn moet zij dan een verweerschrift tegen het bevel indienen?

b) Hoe kan zij het verweerschrift indienen?

Opdracht: *Biedt de bevoegde Tsjechische rechter de mogelijkheid om het verweerschrift elektronisch in te dienen?*

3. Wat moet de rechter doen als hij een verweerschrift ontvangt?

4. Wat moet de rechter doen als er niet of niet tijdig een verweerschrift wordt ontvangen?

Stel dat Electromasters niet tijdig verweer heeft aangetekend tegen het Europees betalingsbevel, omdat de advocaat van het bedrijf het verweerschrift ten onrechte niet naar de rechter had verzonden maar naar de advocaat van Pragoboard, die beweert dat hij het verweerschrift eerst heeft ontvangen na het verstrijken van de termijn voor verweer.

5. Vormt dit een grond voor heroverweging op basis van de EBB-verordening?

Stel dat de beoordeling wordt afgewezen en Pragoboard tenuitvoerlegging van de EBB verlangt.

6. Hoe moet Pragoboard verzoeken om tenuitvoerlegging?

Opdracht: *Welke talen aanvaarden de Nederlandse tenuitvoerleggingsautoriteiten voor het Betalingsbevel en hoe is dit geregeld in Frankrijk, als Electromasters ook activa zou hebben in Frankrijk?*

Antwoorden Casus II

1. Stel dat het volledige Verzoekformulier op 1 april 2019 wordt ingediend.

a) Wanneer moet de rechter dan uiterlijk het Europese betalingsbevel uitvaardigen? Dit is geregeld in art. 12 EBB, dat bepaalt dat de rechter het bevel zo spoedig mogelijk en normaliter binnen 30 dagen na de indiening van het verzoek moet uitvaardigen. Met andere woorden: het bevel moet worden uitgevaardigd op 30 april (of 1 mei). Het woord 'normaliter' biedt weliswaar enige ruimte en de EBB geeft geen verdere richtsnoeren voor wat betreft termijnen, maar als het Verzoekformulier volledig is en er geen sprake is van buitengewone omstandigheden, moet de EBB binnen de aangegeven termijn worden uitgevaardigd.

b) Zou het Europees betalingsbevel nog steeds rechtsgeldig zijn als het na die datum wordt uitgevaardigd? Ja, de termijn van 30 dagen is geen fatale termijn. In de praktijk komt het regelmatig voor dat het bevel pas na de aangegeven datum wordt uitgevaardigd en, hoewel dat niet de voorkeur heeft, doet dit geen afbreuk aan de rechtsgeldigheid.

c) Hoe moet het Europees betalingsbevel worden uitgevaardigd? De rechter moet gebruikmaken van het standaardformulier E zoals opgenomen in Bijlage V (te vinden op https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order_forms-156-en.do). Dit kan vergezeld gaan van het vonnis van de rechter in de gebruikelijke vorm. Volgens art. 12 lid 2 moet een afschrift van het verzoekformulier worden aangehecht. De in art. 12 lid 3 genoemde informatie moet zijn opgenomen.

d) Wat moet de rechter doen na uitvaardiging van het bevel? De rechter moet het bevel betekenen in overeenstemming met nationaal recht en met art. 13 t/m 15. Het formulier voor verweer (Formulier F) moet tezamen met de EBB worden betekend of ter kennis gebracht. Dit is van vitaal belang om ervoor te zorgen dat de termijn voor het aantekenen van verweer ingaat. Als hieraan niet is voldaan, is art. 16 t/m 20 niet van toepassing (Zaak 119/13, *eco cosmetics*, ECLI:EU:C:2014:2144).

2. Stel dat Electromasters verweer wil aantekenen tegen het Europees betalingsbevel.

a) Binnen welke termijn moet zij dan een verweerschrift tegen het bevel indienen? Zie art. 16 lid 2, binnen 30 dagen na betekening of kennisgeving van het bevel aan de gedaagde.

b) Hoe kan zij het verweerschrift indienen? Art. 16 lid 1, met gebruikmaking van Formulier F (Bijlage VI). Dit formulier moet aan de gedaagde worden betekend of ter kennis gebracht tezamen met het bevel. Het verweerschrift moet worden ingediend bij de rechter die het bevel heeft uitgevaardigd. Het verweerschrift hoeft niet met redenen omkleed te zijn (zie art. 16 lid 3 EBB en Formulier F).

Opdracht: Biedt de bevoegde Tsjechische rechter de mogelijkheid om het verweerschrift elektronisch in te dienen?

=> De relevante informatie over Tsjechië is te vinden op het e-justitieportaal: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-cz-en.do?member=1.

Artikel 29 lid 1 onder c - Communicatiemiddelen

In overeenstemming met art. 42 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt onder aanvaardbare communicatiemiddelen verstaan:

- (a) **elektronische post met een geavanceerde elektronische handtekening** in overeenstemming met de Wet elektronische handtekeningen nr. 227/2000, met wijzigingen;
- (b) **elektronische post zonder geavanceerde elektronische handtekening;**
- (c) fax.

Stukken die worden ingediend met gebruikmaking van de middelen als bedoeld onder (b) en (c) moeten worden gevolgd door verzending van originele exemplaren van de formulieren binnen drie dagen, bij gebreke waarvan de rechter de stukken niet in behandeling neemt.

3. Wat moet de rechter doen als hij een verweerschrift ontvangt? Als een verweerschrift tijdig is ontvangen in de zin van art. 16, wordt de procedure voortgezet in overeenstemming met de regels van gewone procedures, tenzij de eiser in het verzoekformulier uitdrukkelijk heeft aangegeven dat hij de procedure in dat geval wenst te beëindigen. Zie art. 17 lid 1. De rechter zal overgaan tot een gewone burgerlijke procedure in overeenstemming met Tsjechisch burgerlijk procesrecht en de eiser daarvan op de hoogte stellen, zie art. 17 lid 2 en 3.

4. Wat moet de rechter doen als er niet of niet tijdig een verweerschrift wordt ontvangen? In dat geval moet de rechter de EBB onmiddellijk uitvoerbaar verklaren, met gebruikmaking van Formulier G (Bijlage VII). De rechter controleert de datum van betekening of kennisgeving. Zie art. 18 lid 1 EBB. De formele voorwaarden voor tenuitvoerlegging van Tsjechisch recht zijn van toepassing (lid 2) en de rechter zendt de uitvoerbare EBB naar de eiser (lid 3).

5. Vormt dit een grond voor heroverweging op basis van de EBB-verordening? De heroverweging in uitzonderingsgevallen wordt geregeld in artikel 20 en uit de jurisprudentie van het HvJ EU blijkt dat dit artikel eng moet worden uitgelegd. Dit wordt duidelijk uit de belangrijkste zaak op dit punt (Zaak 119/13, *eco cosmetics*, ECLI:EU:C:2014:2144), waarbij het HvJ EU, in een situatie waarin de betekeningvoorschriften van art. 13 t/m 15 niet in acht waren genomen, deze regels niet zodanig uitlegde dat deze situatie daaronder viel, maar oordeelde dat de regels betreffende verweer niet van toepassing waren en de kwestie uiteindelijk aan de hand van een nationale voorziening moest worden opgelost. In de onderhavige zaak is de relevantste uitspraak van het HvJ EU die in Zaak C-324/12 *Novontech-Zala kft. v Logicdata Electronic & Software Entwicklungs GmbH*, ECLI:EU:C:2013:205. In die zaak was de termijn voor het aantekenen van verweer verstreken en oordeelde het HvJ EU dat:

"het feit dat de termijn voor het indienen van een verweerschrift tegen een Europees betalingsbevel niet in acht is genomen vanwege een fout van de vertegenwoordiger van de

verweerder, geen heroverweging van dat betalingsbevel kan rechtvaardigen, aangezien een dergelijke niet-inachtneming geen buitengewone omstandigheden in de zin van artikel 20, lid 1, sub b, van verordening nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en van de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure en geen uitzonderingsgeval in de zin van lid 2 van datzelfde artikel oplevert."

In dezelfde geest oordeelde de bevoegde rechter in Nederland, de rechtbank Den Haag (18 februari 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:1353) dat het gedrag van de advocaat kan worden toegerekend aan de partij in een zaak waarbij het verweerschrift was toegezonden aan de advocaat van de eiser (die stelde dat hij dat verweerschrift niet had ontvangen), ook omdat de gedaagde met Formulier F op de hoogte wordt gesteld van de plaats waar hij zijn verweerschrift moet indienen.

6. Hoe moet Pragoboard verzoeken om tenuitvoerlegging? Volgens art. 19 is er geen uitvoerbaarverklaring nodig en is er geen mogelijkheid van verzet tegen de erkenning. Volgens art. 21 wordt de tenuitvoerlegging beheerst door het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging. Dit zou Nederlands recht zijn, aangezien tenuitvoerlegging hoogstwaarschijnlijk in Nederland zou moeten plaatsvinden. Het bevel is uitvoerbaar op dezelfde voorwaarden als een tenuitvoerlegging van een beslissing die in dat lidstaat is gegeven. De eiser moet aan de bevoegde tenuitvoerleggingsautoriteiten een afschrift van de uitvoerbaar verklaarde EBB verstrekken en indien nodig een vertaling. Weigering is alleen mogelijk in geval van onverenigbaarheid in de zin van art. 22.

Opdracht: Welke talen aanvaarden de Nederlandse tenuitvoerleggingsautoriteiten voor het Betalingsbevel en hoe is dit geregeld in Frankrijk, als Electromasters ook activa zou hebben in Frankrijk?

NL: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-nl-en.do?member=1

Artikel 29 lid 1 onder d - Aanvaarde talen

Artikel 8 lid 2 van de Uitvoeringswet EBB:

2. Een door een gerecht van oorsprong van een andere lidstaat uitvoerbaar verklaard Europees betalingsbevel wordt voor de toepassing van artikel 21, tweede lid, onder b, van de verordening gesteld of vertaald in de Nederlandse taal.

FR: https://e-justice.europa.eu/content_european_payment_order-353-fr-en.do?member=1

Artikel 29 lid 1 onder d - Aanvaarde talen

De talen die op grond van artikel 21 lid 2 onder b aanvaard worden, zijn: Frans, Engels, Duits, Italiaans en Spaans.

Verrassend genoeg heeft Frankrijk besloten in dit kader vijf talen te aanvaarden!

Advies voor methodiek

Onderwijsdoelen en aanpak

Het doel is om bekend te raken met het toepassingsgebied, de voorschriften voor het verzoek, de behandeling van het verzoek, de uitvoering van het bevel, de betekening/kennisgeving van het bevel en de gevolgen van het aantekenen van verweer, alsmede met de tenuitvoerlegging van een Europees betalingsbevel. De eerste casus is een B2B-dienstenovereenkomst, met een variant voor een consumentenovereenkomst. De tweede casus is een B2B-koopovereenkomst. In de eerste casus zijn het toepassingsgebied en het eerste deel van de procedure tot aan de behandeling van het verzoek, met inbegrip van verzoeken om aanvulling en wijziging, en de mogelijkheid van afwijzing van het verzoek, opgenomen. De tweede casus is gericht op de kosten, de uitvoering van het bevel, betekening/kennisgeving, heroverweging en tenuitvoerlegging. De beste manier om deze casus te benaderen is om de groep op te splitsen in kleinere groepen die aan de casus werken, waarbij ze online toegang hebben tot de verschillende materialen en in het bijzonder het e-justitieportaal. De belangrijkste zaken van het HvJ EU zijn geïntegreerd in de vragen en antwoorden en moeten beschikbaar zijn.

Materialen

Belangrijke materialen zijn:

- De EOP-verordening
- De Brussel I bis-verordening
- Jurisprudentie van het HvJ EU over deze verordeningen
- De ESCP-verordening (alleen voor vraag 1 van Casus I)
- Toegang tot het e-justitieportaal